

MASARYKOVA UNIVERZITA

DOBA BRONZOVÁ BRONZE AGE

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

PERIODIZACE/ TIMETABLE

starší doba bronzová/ **Early Bronze Age** (2200/2000 – 1600 p. n. l.)

- ◆ **únětická kultura/ Unetice Culture** (ÚK); (Čechy, Morava, JZ Slovensko, Dolní Rakousko, stř. Německo: Sasko, Horní Lužice, J Polsko/ **Bohemia, Moravia, Southwestern Slovakia, Lower Austria, Middle Germany: Saxony, Upper Lusatia, Southern Poland**
- ◆ **nitranská skupina/ Nitra Group** (NSk); (JZ Slovensko, V Morava)/ **Southwestern Slovakia, Eastern Moravia**
- ❖ protourbánní kultury/ **protourban cultures**
 - ◆ **protourbánní horizont/ Protourban horizon** (věteřovská a maďarovská skupina)/ **Věteřov group, Maďarovce group**; (Čechy, Morava, Malopolsko, JZ-Slovensko, Rakousko)/ **Bohemia, Moravia, Lesser Poland, Southwestern Slovakia**
 - ◆ **otomanská kultura/ Otomany Culture** (V Slovensko)/ **Eastern Slovakia**

střední doba bronzová/ **Middle Bronze Age** (1 600 – 1 300/1250 p. n. l.)

- ❖ mohylové kultury/ **Tumulus Cultures**
 - ◆ **českofalcká mohylová kultura/ Bohemian-Pfalz Tumulus Culture** (CFMK), (Bavorsko, JZ a Z Čechy)/ **Bavaria, Southwestern and Western Bohemia**
 - ◆ **středodunajská mohylová kultura/ Middle Danube Tumulus Culture** (SMK); (SZ a stř. Čechy, J Morava, JZ Slovensko, V Rakousko, Z Maďarsko)/ **Northwestern and Central Bohemia, Southern Moravia, Southwestern Slovakia, Eastern Austria, Western Hungary**

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE
DO ROZVOJE
VZDĚLÁVÁNÍ

mladší doba bronzová/ **Young Bronze Age** (1 300/1250 – 1000 p. n. l.)

- ❖ popelnicová pole (HDPP, SDPP, KLPP)/ **Urnfield Culture**
 - ◆ **knovízská kultura** (KK), (stř. , SZ, Z a J Čechy)/ **Knovíz Culture** (Central, Northwestern, Western and Southern Bohemia)
 - ◆ **milavečská skupina/ Milavče group** (MiK), (Z a ±J Čechy)/ **Western and Southern Bohemia**
 - ◆ kultura středodunajských popelnicových polí (SDPP)/ **Middle Danube Urnfield Culture**
 - **velatická/ Velatice** (J Morava, JZ Slovensko, V Rakousko, SZ Maďarsko)/ **Southern Moravia, Southwestern Slovakia, Eastern Austria, Northwestern Hungary**
 - ◆ kultura lužických popelnicových polí (KLPP)/ **Lusatian Urnfield Culture**
 - **lužická** (S, SZ a V Čechy, stř. a S Morava, S Slovensko/ N, NW, E Bohemia, mid-, N Moravia, N Slovakia)

pozdní doba bronzová HB (1000 – 800 p. n. l.)/ **Late Bronze Age**

- ◆ **nynická/ Nynice** (Z Čechy)/ **Western Bohemia**
- ◆ **štítarská/ Štítary** (stř., J a SZ Čechy)/ **Central, Southern and Northwestern Bohemia**
- ◆ kultura středodunajských popelnicových polí/ **Middle Danube Urnfield Culture**
 - **podolská/ Podolí** (J Morava, JZ Slovensko, V Rakousko, SZ Maďarsko)/ **Southern Moravia, Southwestern Slovakia, Eastern Austria, Northwestern Hungary**
- ◆ kultura lužických popelnicových polí/ **Lusatian Urnfield Culture**
 - **slezská/ Silesia** (S a V Čechy, stř. a S Morava, S Slovensko)/ **Northern and Eastern Bohemia, Central and Northern Moravia, Northern Slovakia**

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE
DO ROZVOJE
VZDĚLÁVÁNÍ

HLAVNÍ RYSY DOBY BRONZOVÉ/ MAIN FEATURES OF BRONZE AGE

- **používání bronzu** (Středomoří – už od 3. tis.)/ **use of Bronze** (Mediterranean since 3,000 BC)
- **koncentrace osídlení**/ **concentrated population**
- **prvotní města s pravidelnou zástavbou**/ **first cities with regular layout**
- **rozvinutá dělba práce**/ **division of culture**
- **obchod**/ **trade**
- **společenská diference** (zformování nobility)/ **social differentiation** (creation of nobility)
- **politická administrativa**/ **political administration**
- **pokročilá komunikace**/ **advanced communication**
- **prospekce, těžba a výrobní technologie**/ **prospection, mining, new technologies**

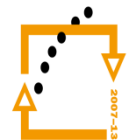
evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE
DO ROZVOJE
VZDĚLÁVÁNÍ

BRONZOVÉ PŘEDMĚTY/ BRONZE ITEMS

ŠPERK/ Jewellery

- ❖ JEHLICE/ pins
- ❖ SPONY/ fibulae
- ❖ ZÁVĚSKY, NÁŠIVKY, SPIRÁLKY/ pendants, badges, spirals
- ❖ NÁUŠNICE, ZÁUŠNICE/ earring, temple earrings
- ❖ NÁRAMKY, NÁPAŽNÍKY, ZÁPONY/ bracelets, armlet, belt hook
- ❖ PRSTENY/ rings

NÁSTROJE/ZBRANĚ/ tools/weapons

- ❖ SEKERY/ axes
- ❖ SEKEROMLATY/ battle-axes

NÁSTROJE/ tools

- ❖ SRPY/ sickles
- ❖ NOŽE/ knives
- ❖ BŘITVY/ razors

ZBRANĚ/ weapons

- DÝKY, MEČE/ daggers, swords
- KOPÍ, OŠTĚP, HROTY ŠÍPŮ/ lances, spears, arrowheads
- ZBROJ/ armour

JINÉ/ other

- SOUČÁSTI UZDĚNÍ KONÍ A SOUČÁSTI VOZŮ/ spurs and wagon parts
- KOVOVÉ NÁDOBY/ metal containers

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

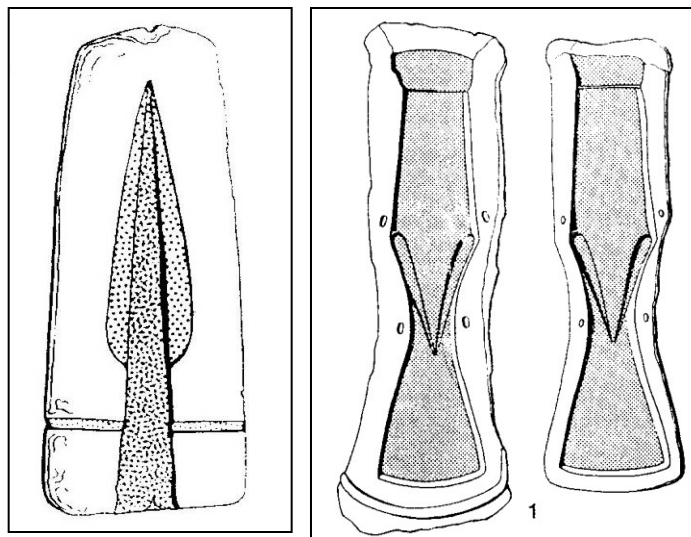

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

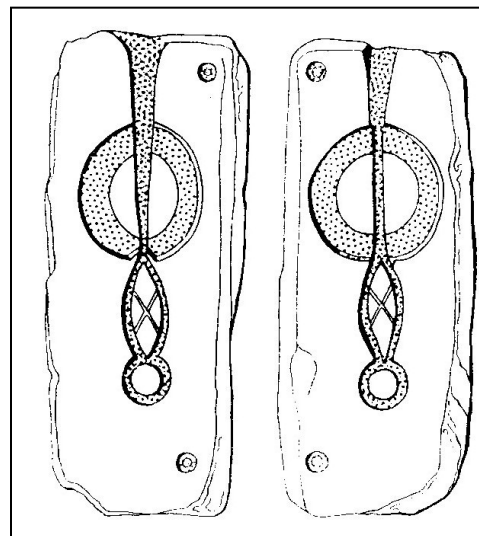
INVESTICE
DO ROZVOJE
VZDĚLÁVÁNÍ

Výroba/ Production:

❖ **Měď/ Copper** – TEPÁNÍ/
CHASING

❖ **Bronz/ Bronze** – ODLÉVÁNÍ/
CASTING – v ingotech, na
ztracenou formu/ in ingots, lost
casting

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE
DO ROZVOJE
VZDĚLÁVÁNÍ

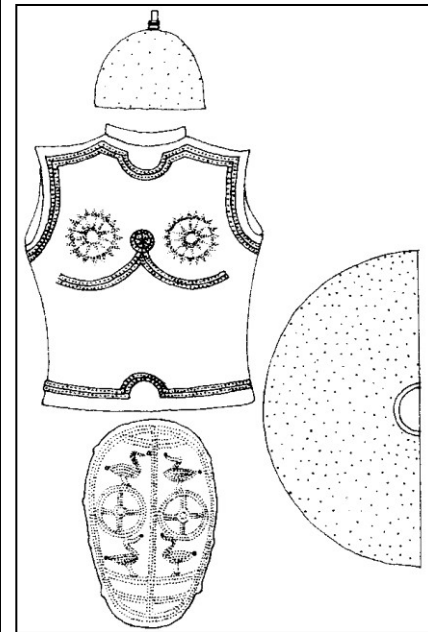
ZBROJ/ ARMOUR

- pancíř/ **armour**
- náholenice/ **greaves**
- přilba/ **helmet**
- štít/ **shield**

Dendra

Popelnicová pole/ Urnfields

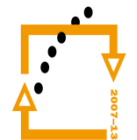
evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE
DO ROZVOJE
VZDĚLÁVÁNÍ

Petit Marais

Frederiksborg

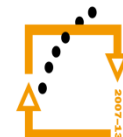
evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

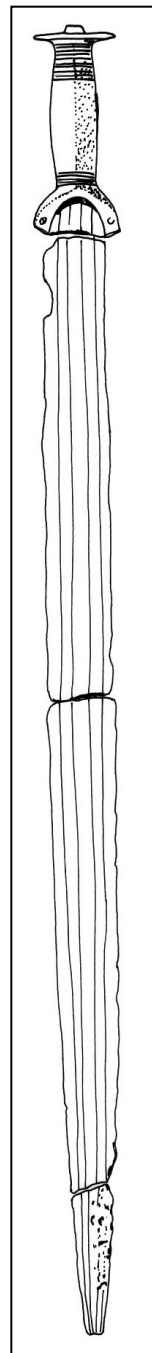
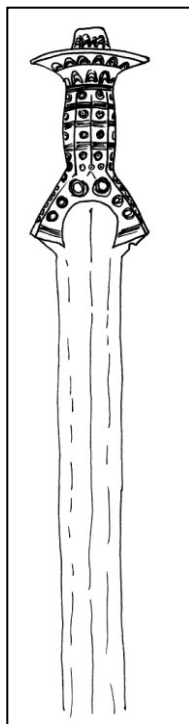
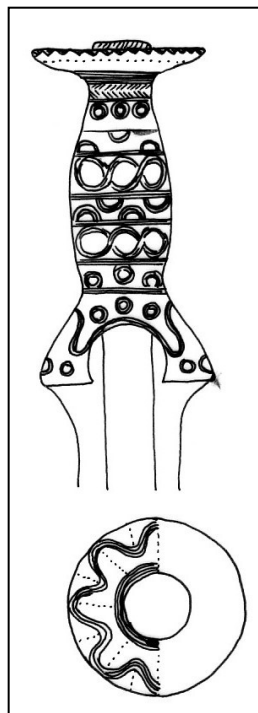
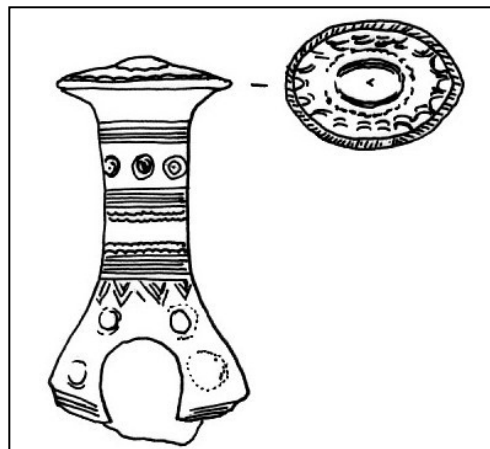
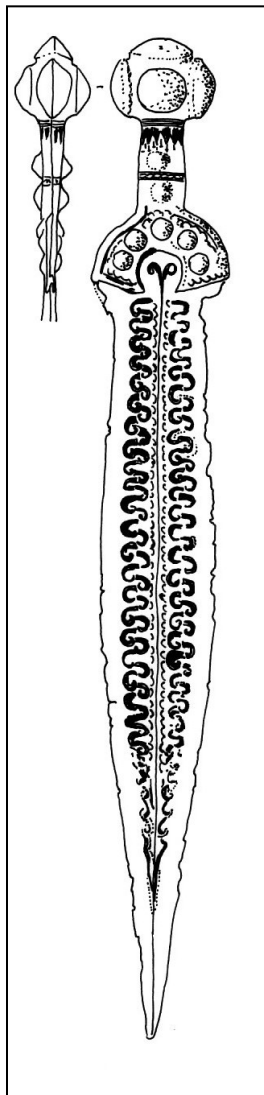

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

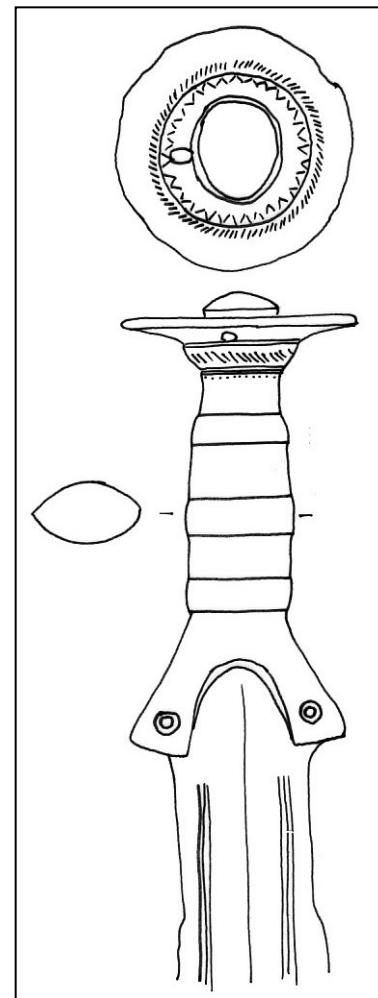

INVESTICE
DO ROZVOJE
VZDĚLÁVÁNÍ

MEČE/ SWORDS

S PLNOU LITOU
RUKOJETÍ/ Solid
hilted

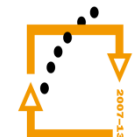
evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE
DO ROZVOJE
VZDĚLÁVÁNÍ

MEČE S JAZYKOVITOU RUKOJETÍ/ Swords with tongue-shaped hilts

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

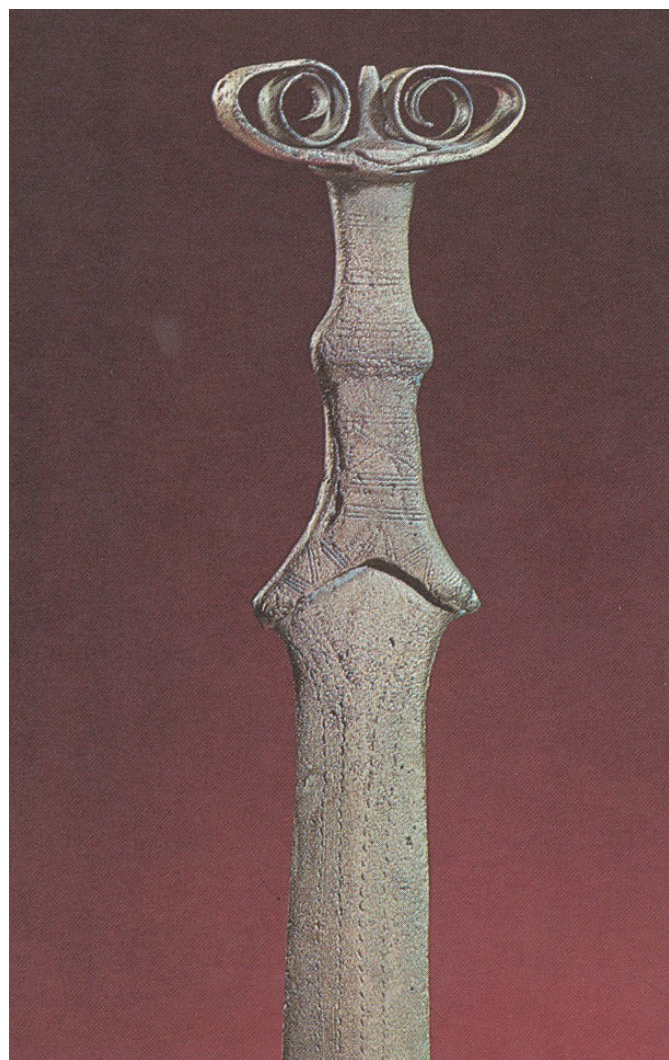

INVESTICE
DO ROZVOJE
VZDĚLÁVÁNÍ

MEČ S JAZYKOVITOU
RUKOJETÍ/ Tongue-hilted
sword

MEČ S ANTÉNOVITOU
RUKOJETÍ/ Antenna-hilted
sword

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

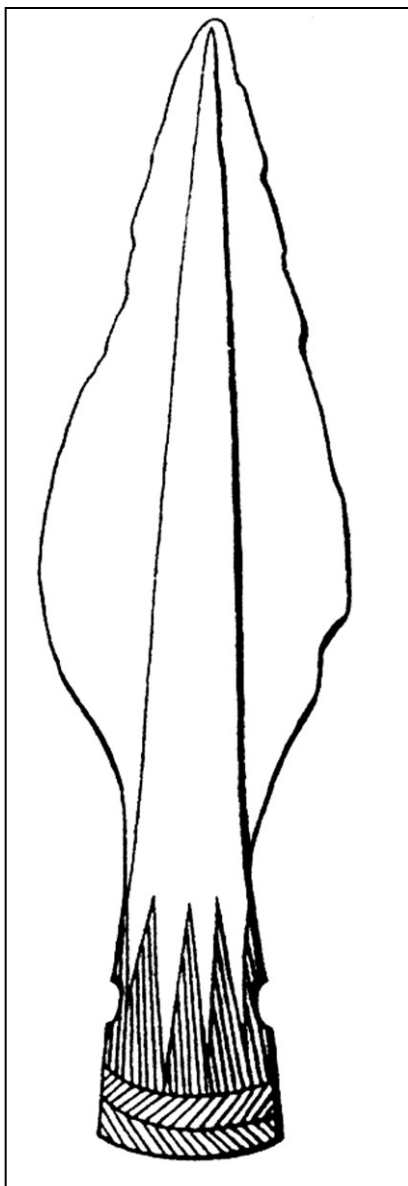

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE
DO ROZVOJE
VZDĚLÁVÁNÍ

KOPÍ/ LANCES

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE
DO ROZVOJE
VZDĚLÁVÁNÍ

DÝKY A HROTITÉ SEKERY/ DAGGERS, POINTED AXES

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

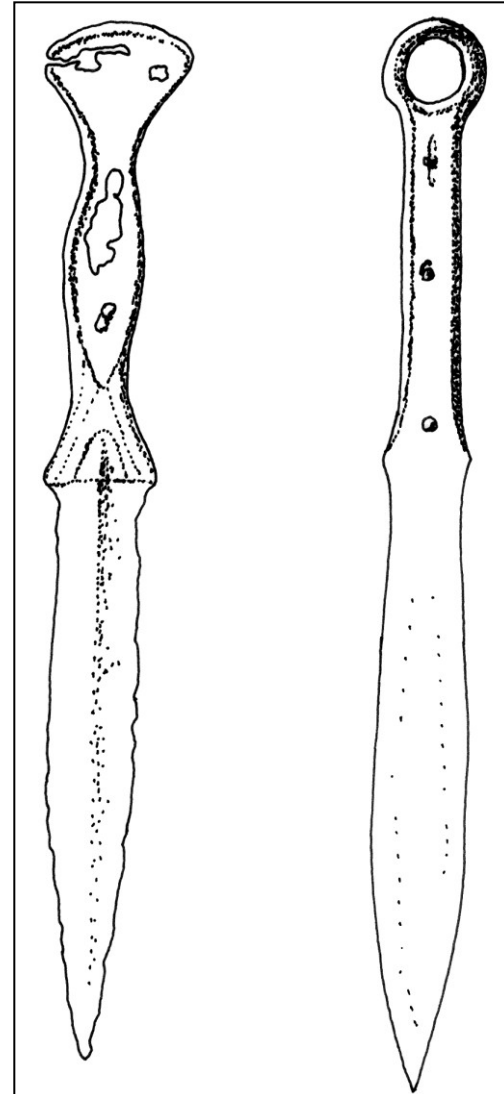
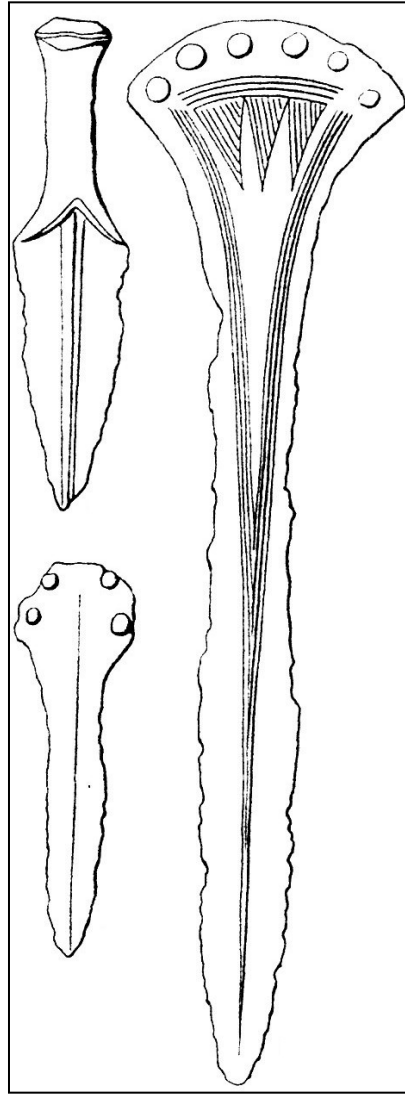
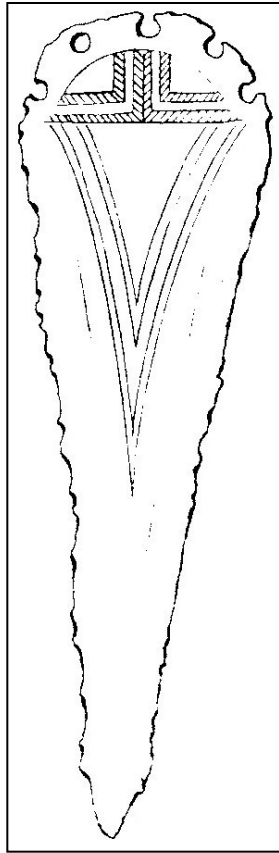
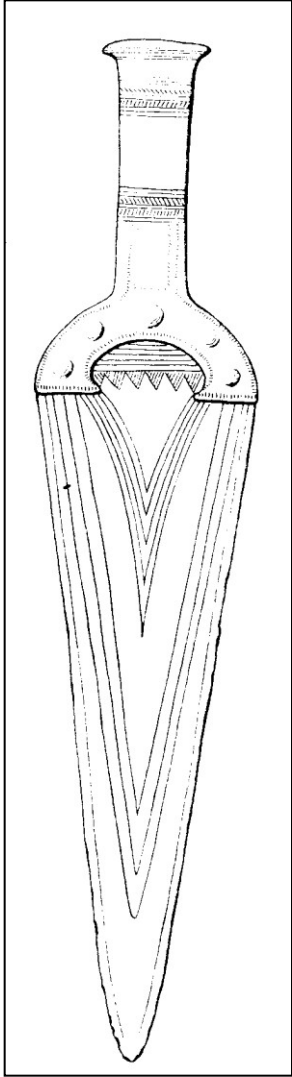
MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

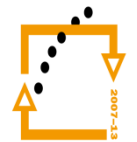
OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE
DO ROZVOJE
VZDĚLÁVÁNÍ

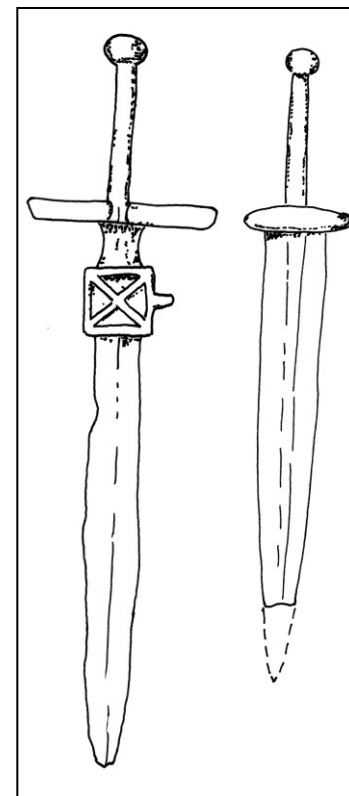
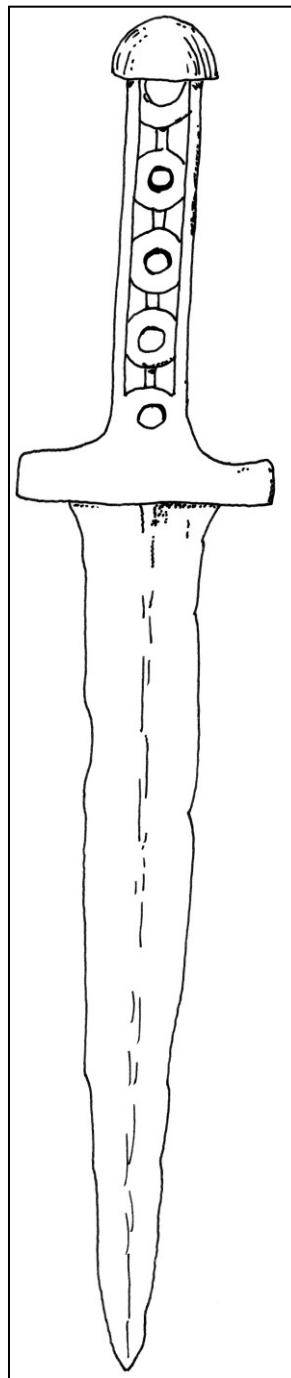
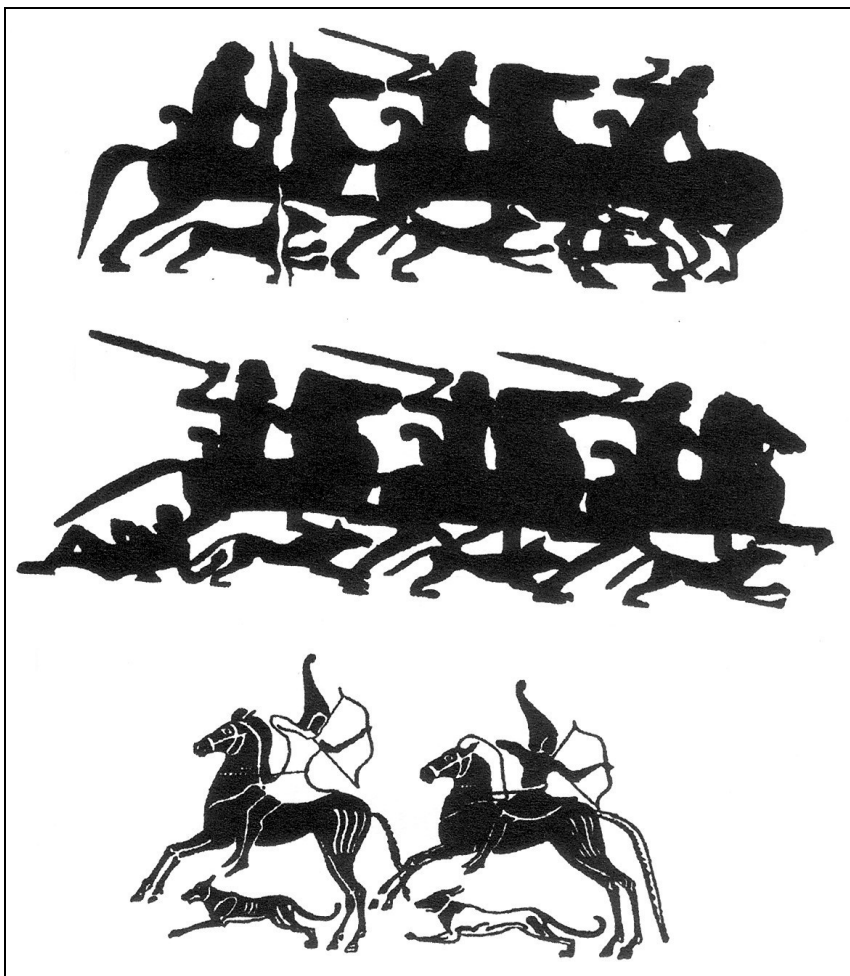
MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE
DO ROZVOJE
VZDĚLÁVÁNÍ

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

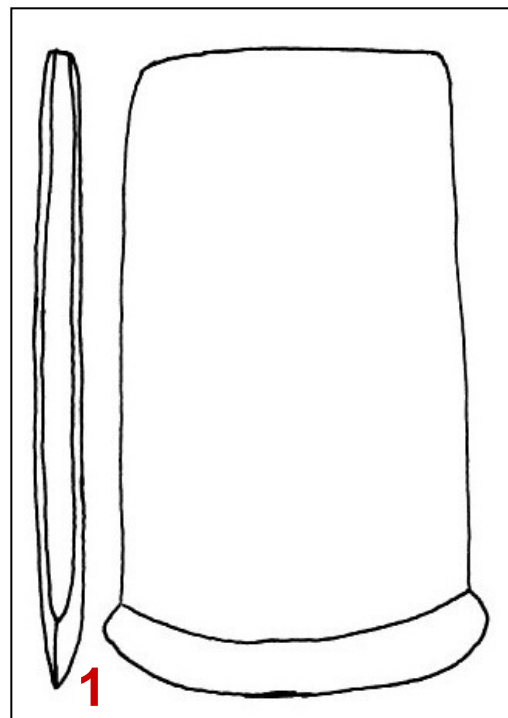
OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

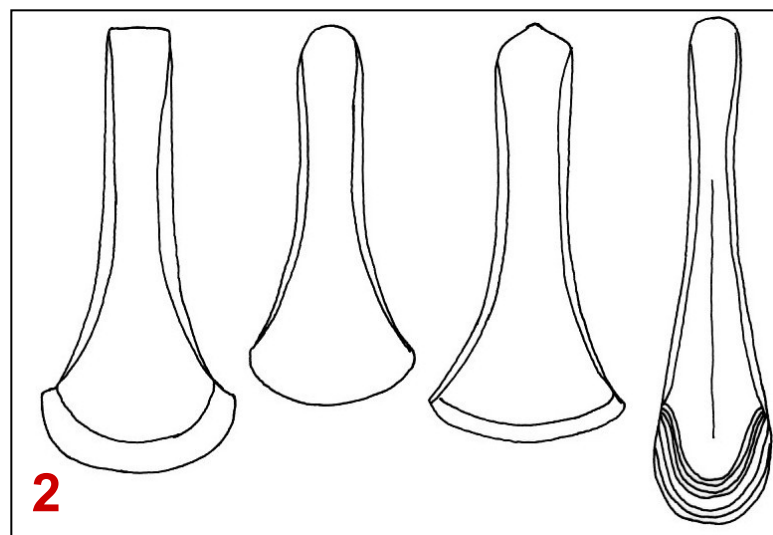
INVESTICE
DO ROZVOJE
VZDĚLÁVÁNÍ

SEKERY/ AXES

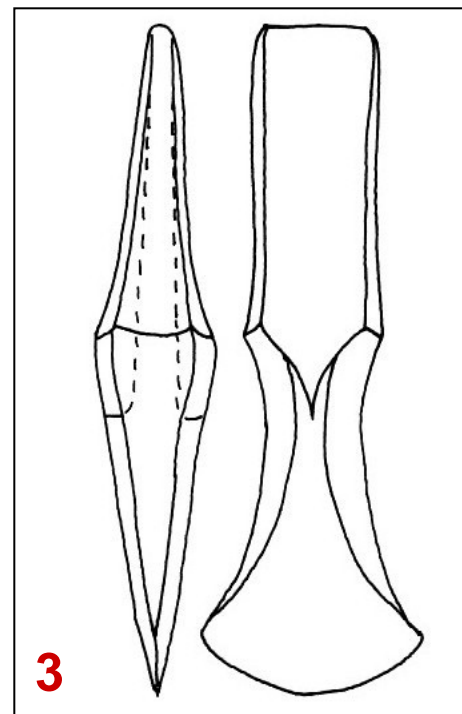
1. ploché/ flat

2. s lištami/
flanged

3. se schůdkem/
palstave

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

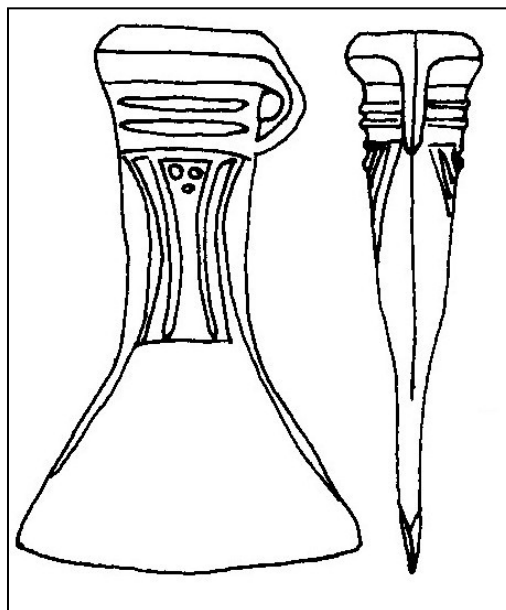
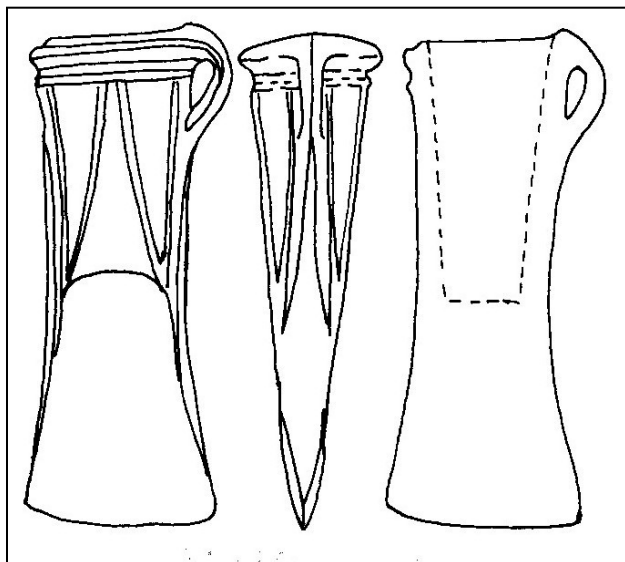
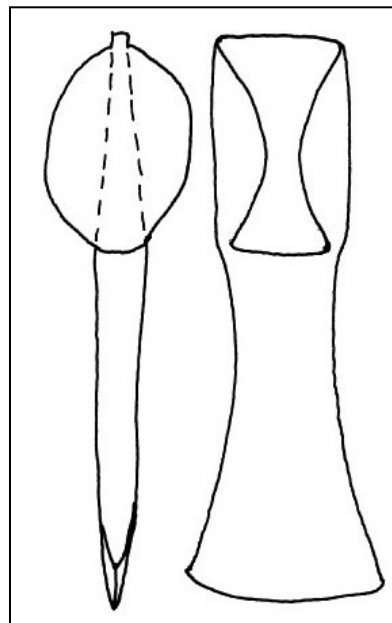

INVESTICE
DO ROZVOJE
VZDĚLÁVÁNÍ

SEKERY/ AXES

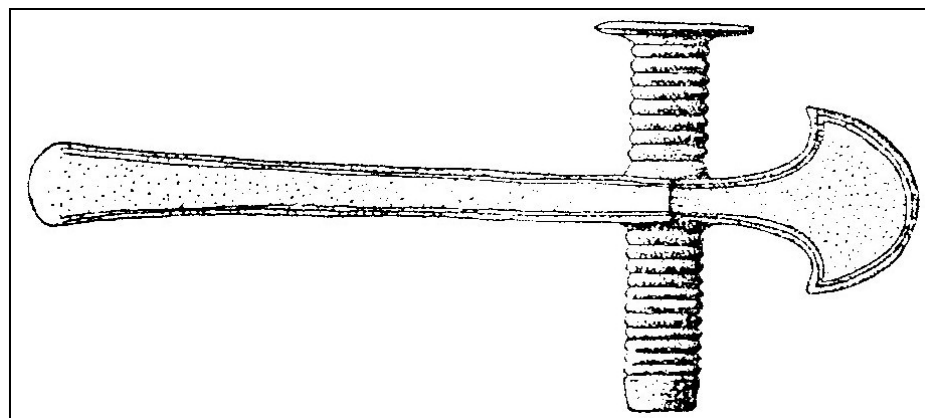
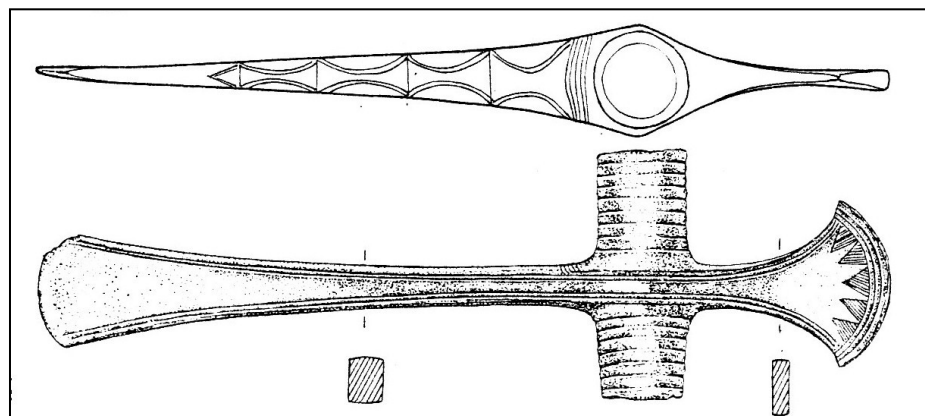
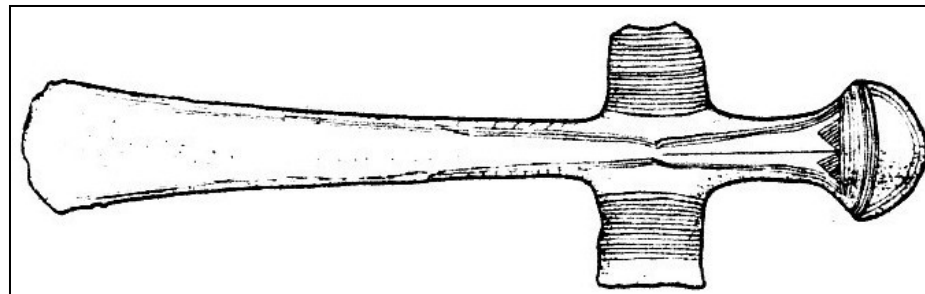
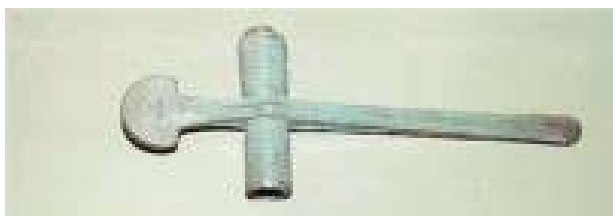
4. s laloky/ winged

5. s tulejí a ouškem/
socketed

SEKEROMLATY/ BATTLEAXES

křtěnovského typu/
Křtěnov-type

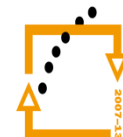
evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

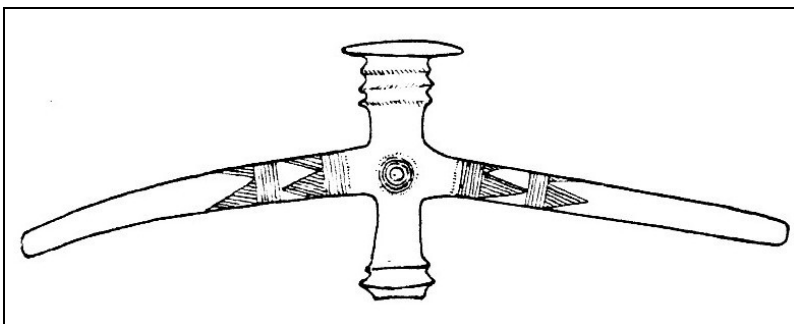
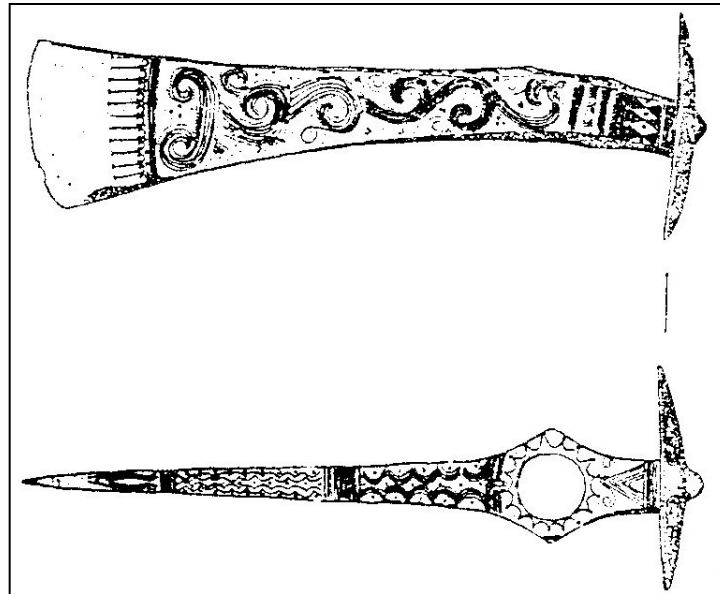

INVESTICE
DO ROZVOJE
VZDĚLÁVÁNÍ

s kotoučovitým týlem/ **axe**
with disc-shaped poll

fokoše/ **fokosh axes**

dvojramenné mlaty/ **two-**
arm hammer-axes

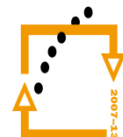
esf
evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

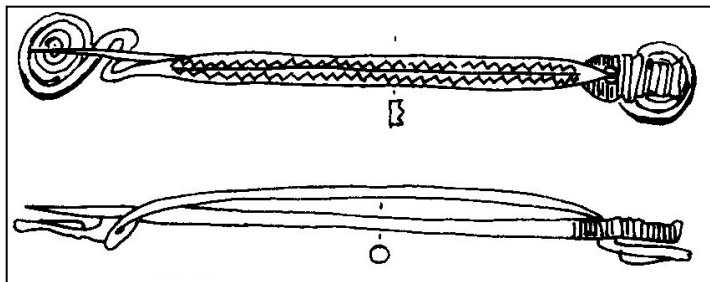
OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

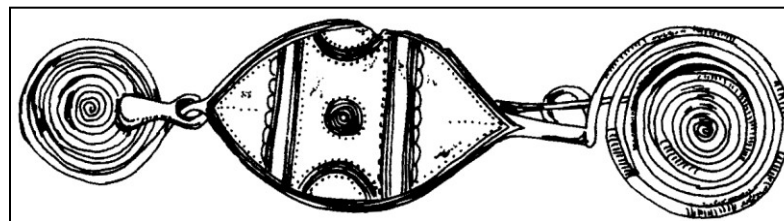
INVESTICE
DO ROZVOJE
VZDĚLÁVÁNÍ

SPONY/ FIBULAE Dvoudílné/ two-piece

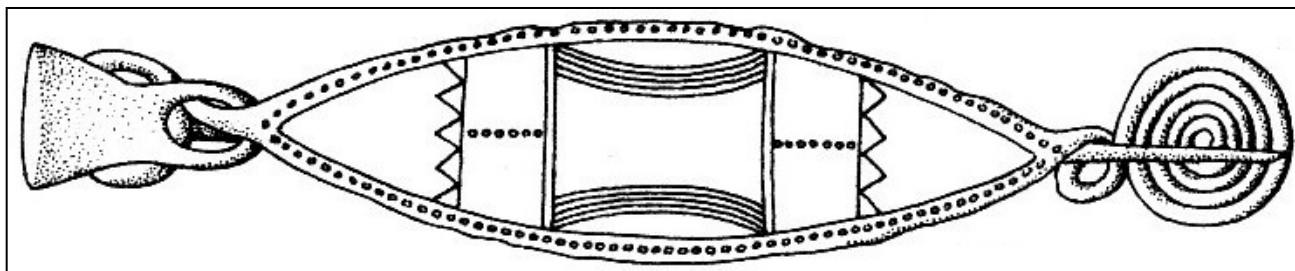
typ Slatinice

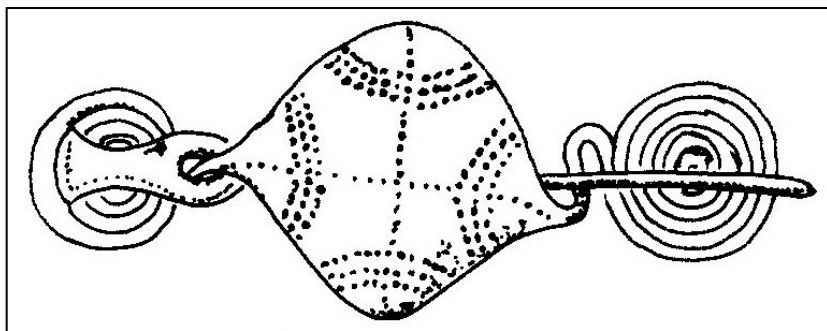
typ Křenůvky-Domaniža

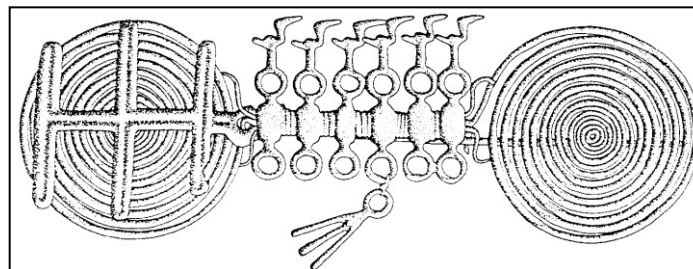
spindlerfeldská

typ Gamów

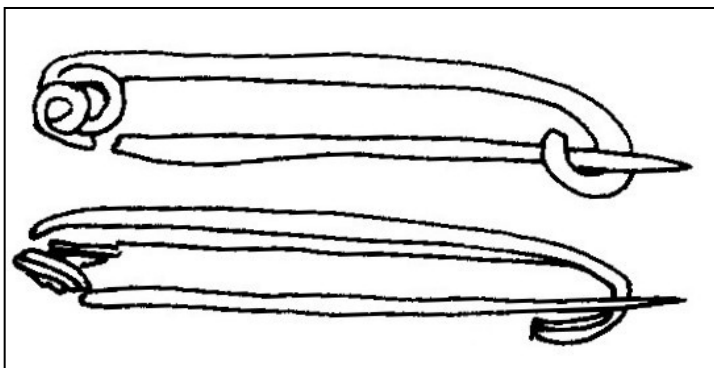

růžicová/ rosette

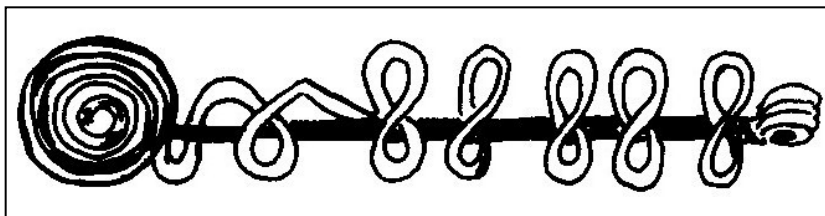

SPONY/ FIBULAE Jednodílné/ one-piece

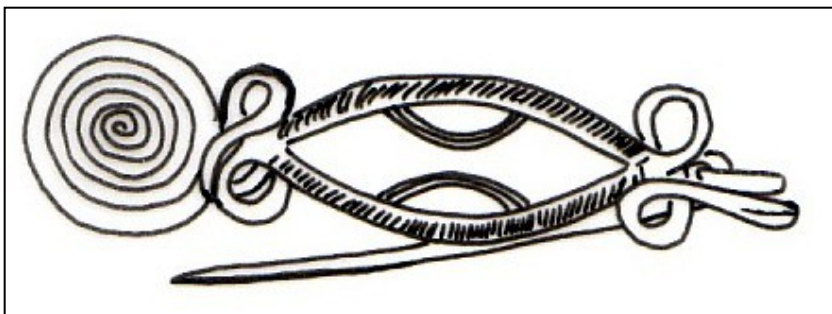
typ Peschiera

s osmičkovitě vinutým
lučíkem/ with octonary bow

typ Přestavky

růžicová/ rosette

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

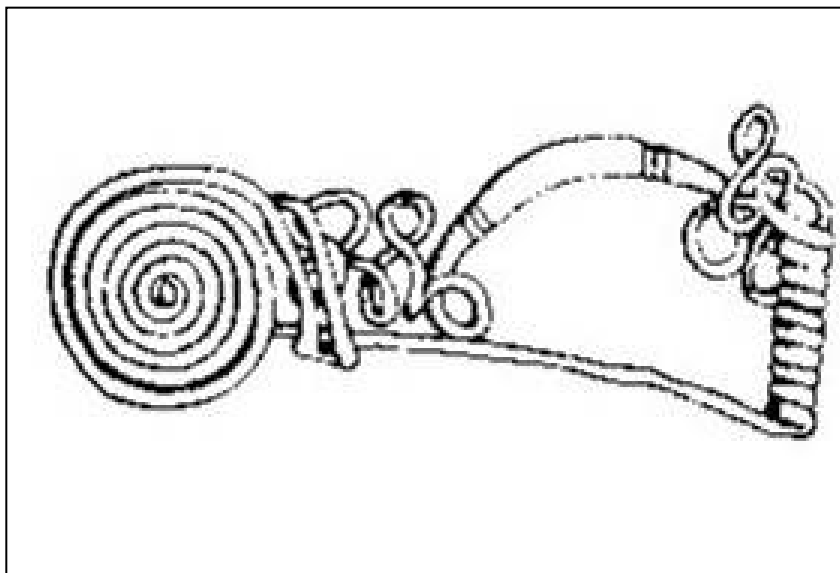

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

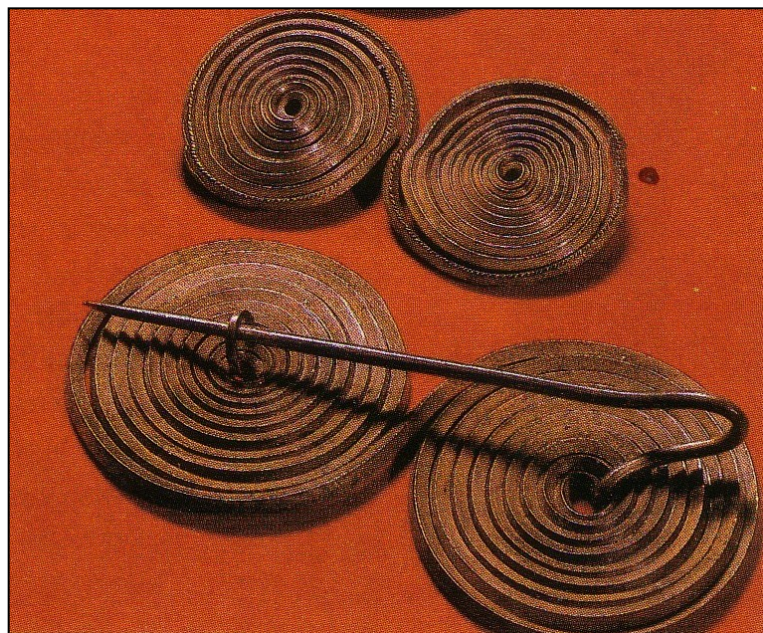

INVESTICE
DO ROZVOJE
VZDĚLÁVÁNÍ

SPONY/ FIBULAE Jednodílné/ one-piece

brýlovitá/ spectacles

sedlovitá/ saddle

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

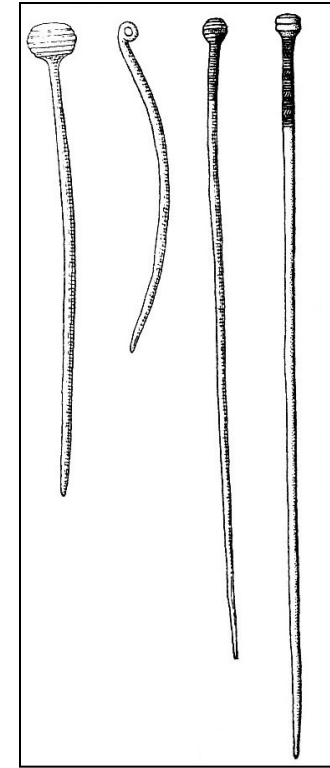
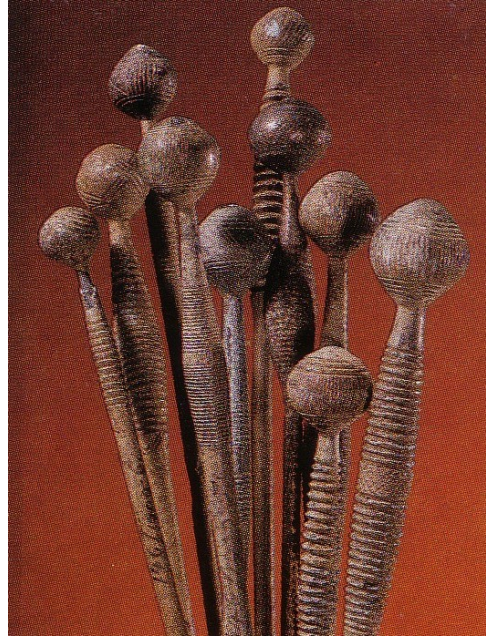

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE
DO ROZVOJE
VZDĚLÁVÁNÍ

JEHLICE/ PINS

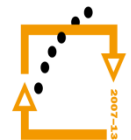
esf
evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

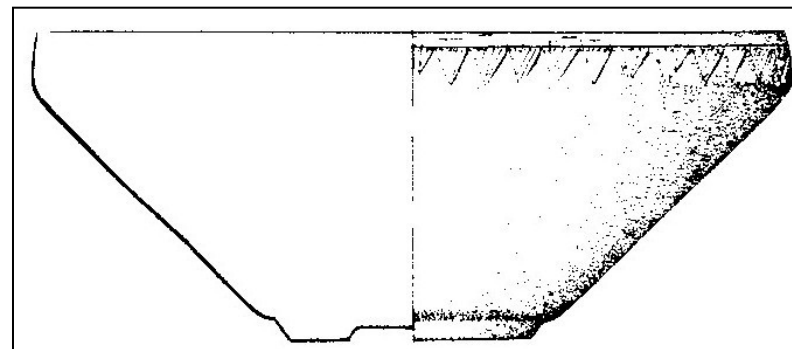
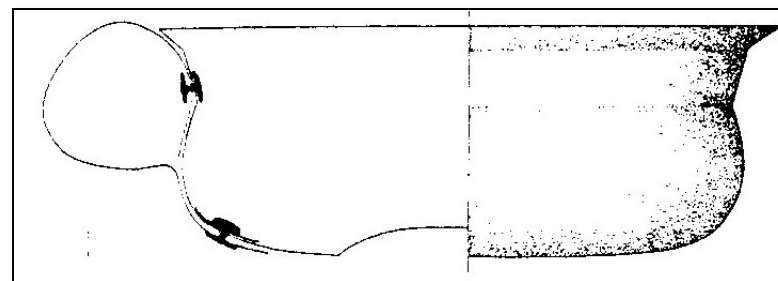
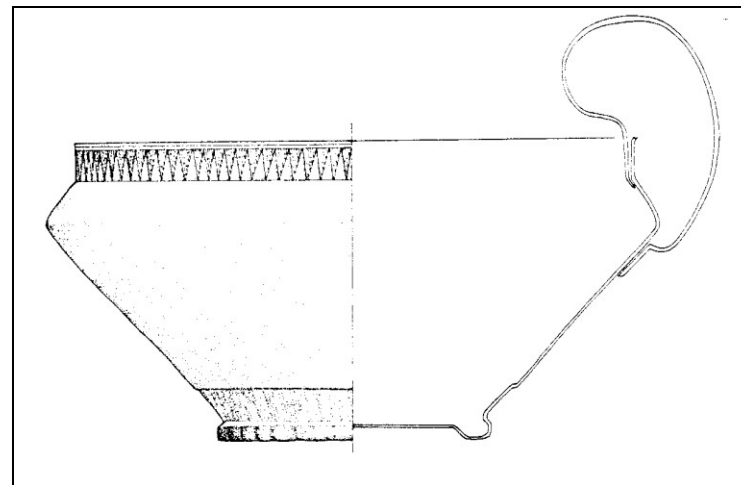
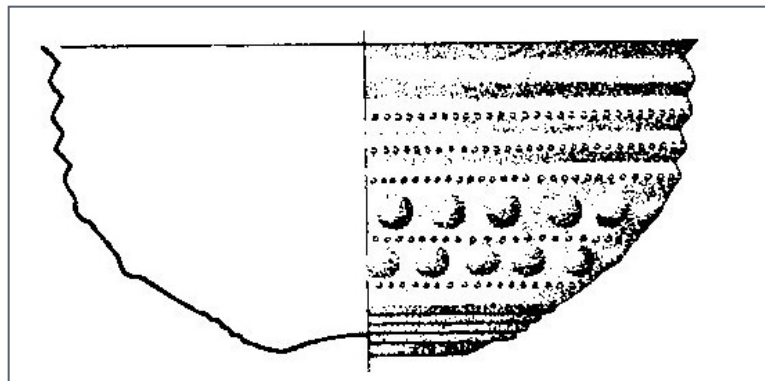
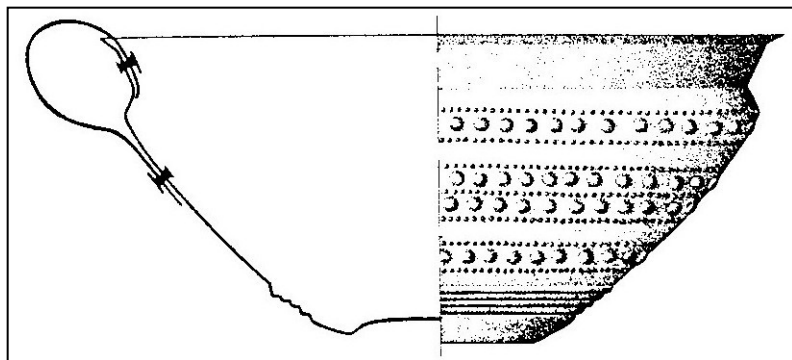
OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE
DO ROZVOJE
VZDĚLÁVÁNÍ

BRONZOVÉ NÁDOBY/ BRONZE VESSELS

- Šálky/ cups
- Misky/ bowls

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

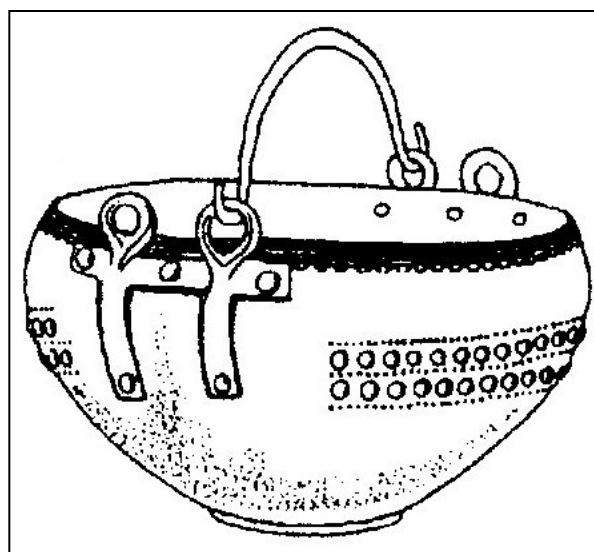
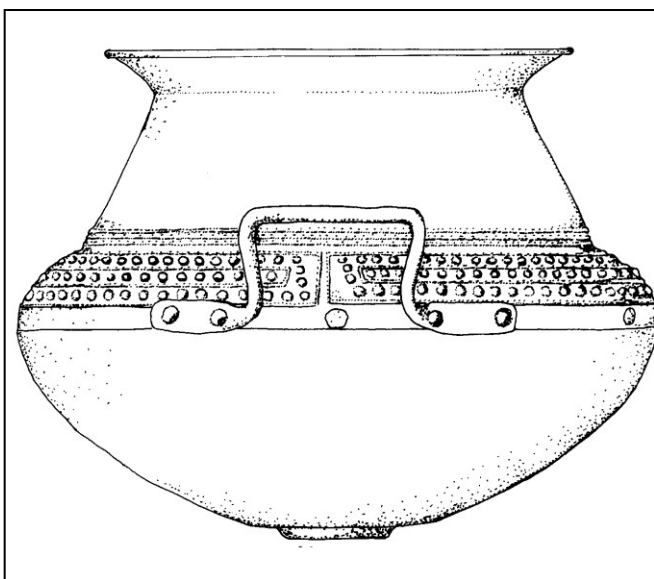
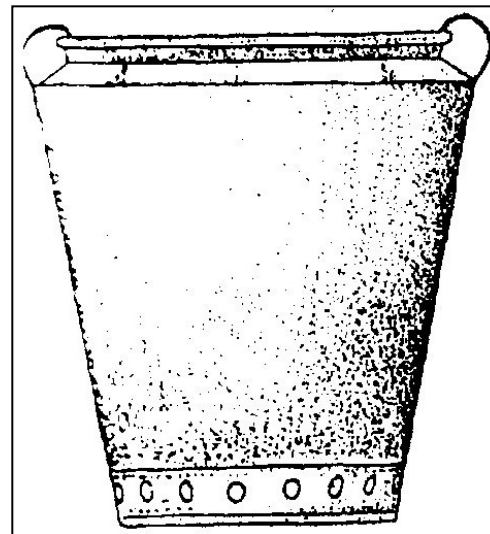
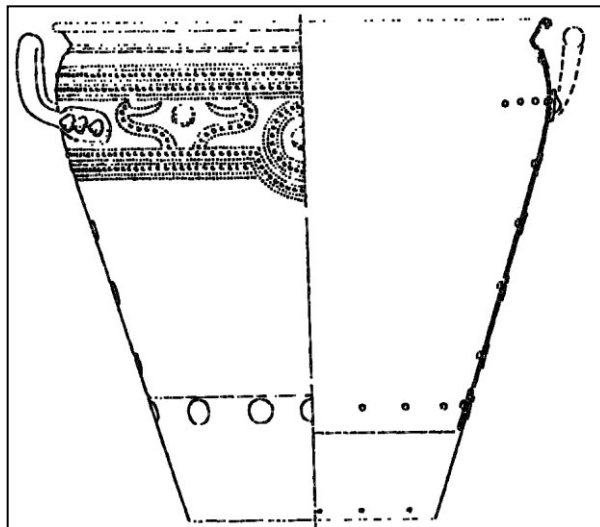

INVESTICE
DO ROZVOJE
VZDĚLÁVÁNÍ

➤ Vědra/
buckets

➤ Amfory/
amphorae

➤ Kotlíky/
cauldrons

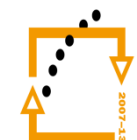
esf
evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

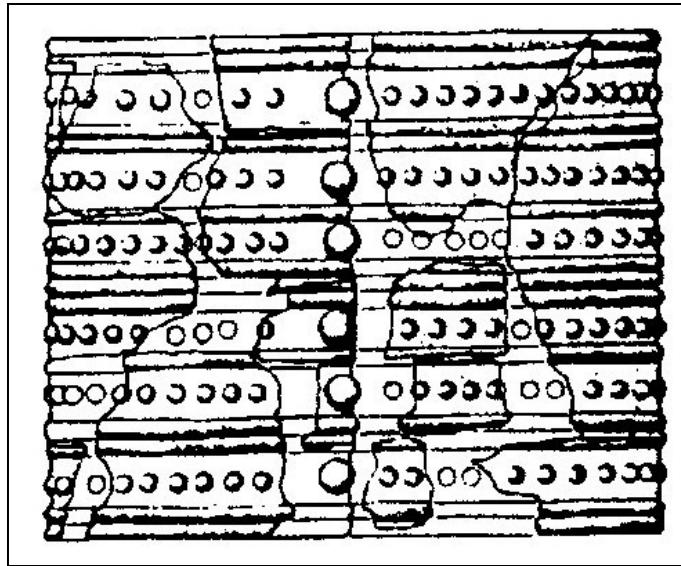

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

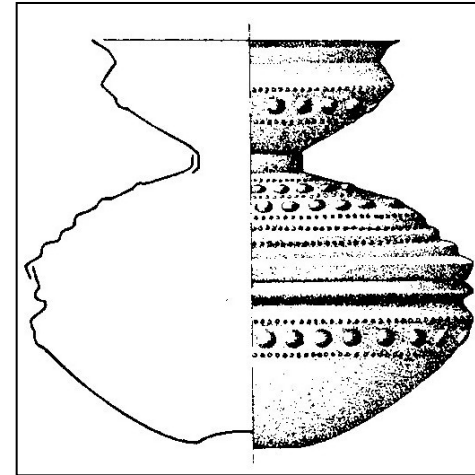

INVESTICE
DO ROZVOJE
VZDĚLÁVÁNÍ

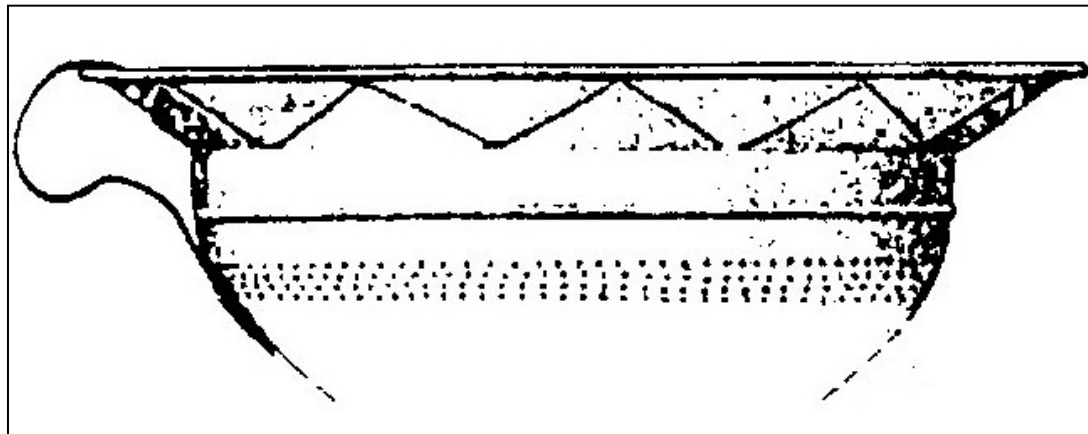
➤ cisty/
cistae

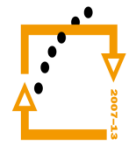
➤ „lampy“/
„lamps“

➤ cedníky/
sieves

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE
DO ROZVOJE
VZDĚLÁVÁNÍ

Kultovní vozíky/ Cult wagons

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE
DO ROZVOJE
VZDĚLÁVÁNÍ

STARŠÍ DB/ EARLY BRONZE AGE

Únětická kultura/ Únětice Culture

- keramika/ pottery: navazuje na protoúnětickou kulturu, koflík, nezdobená, lesklá/ continues the Protoúnětice Culture, cup, not embellished, glossy
- bronzová industrie/ bronz industry: dýky, sekery, sekeromlaty, dlátka, šídla, jehlice, nápažníky/ daggers, axes, battle-axes, chisels, awls, pins, armlets
 - ❖ depoty/ hoards: šperků/ jewellery (Příkazy, Starý Bydžov), dýk/ daggers (Kozí hřbety u Horoměřic), surovin – hřivny/ materials – ring ingots

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

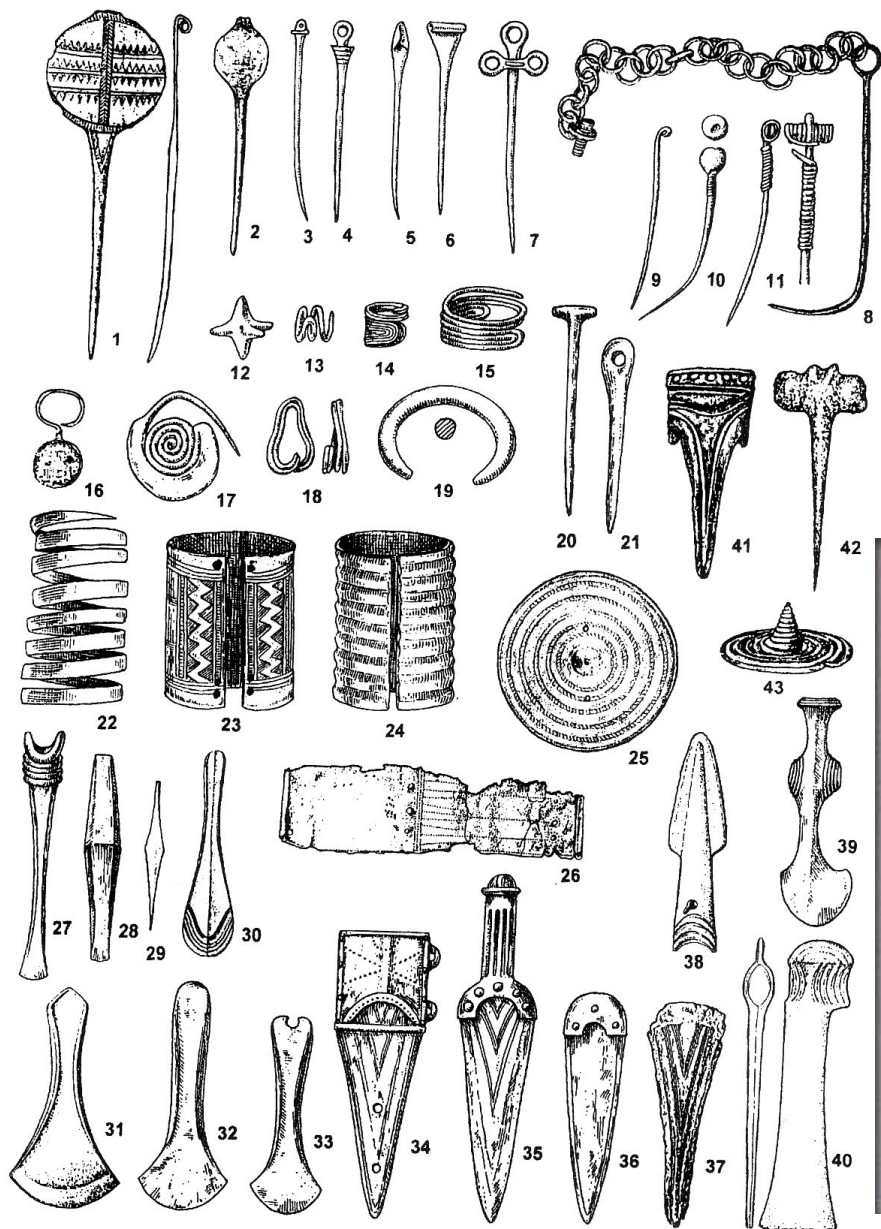
MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE
DO ROZVOJE
VZDĚLÁVÁNÍ

esf
evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

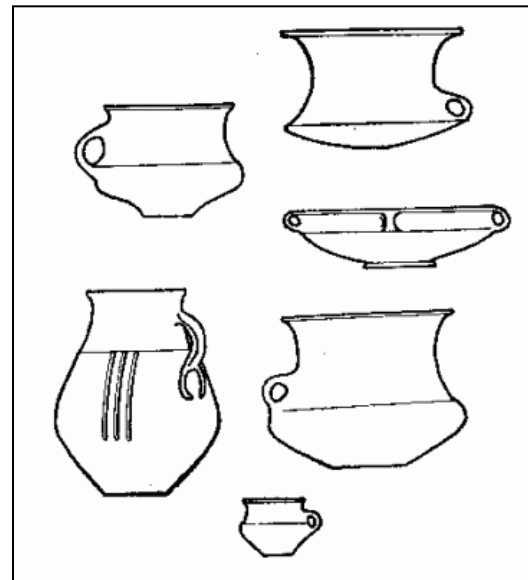
OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE
DO ROZVOJE
VZDĚLÁVÁNÍ

STARŠÍ DB/ EARLY BRONZE AGE

- **sídliště/ settlements:** domy kůlové konstrukce/ stake constructions
 - ❖ mld. obd.: i výšinná/ during the later period also hillforts
- **PR/ burial rites:** vychází z eneolitu, kostrový ve skrčené poloze na pravém boku, pohřebiště plochá (na periferii mohylová)/ based on Eneolithic, flexed burial on right side, flat graves (barrows on peripheries)

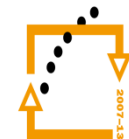
evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

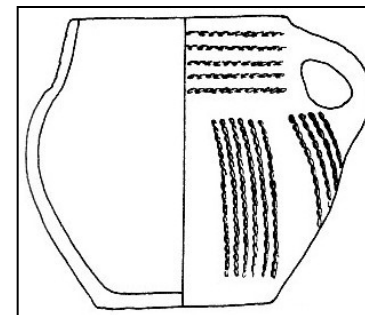
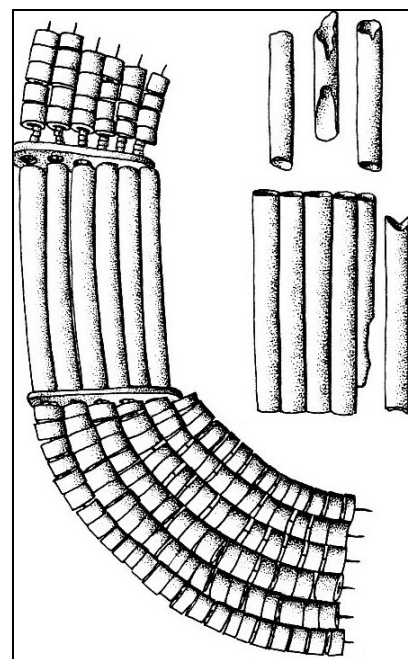
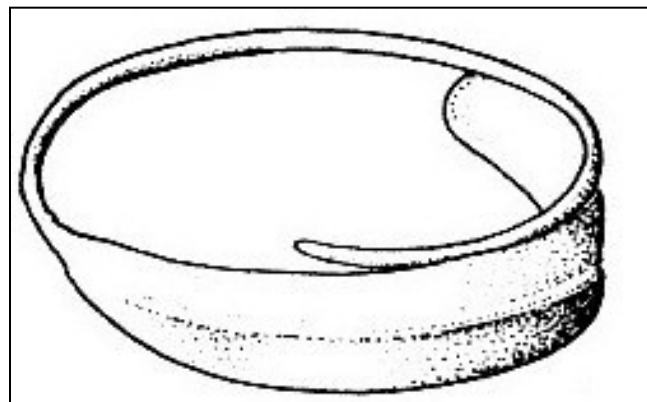

INVESTICE
DO ROZVOJE
VZDĚLÁVÁNÍ

STARŠÍ DB/ EARLY BRONZE AGE

Nitranská kultura/ Nitra Culture

- **keramika/ pottery:** šňůrová výzdobou, džbánky, zásobnice, vzácná/ embellishment - corded impressions, containers, jugs, very rare
- **PR/ burial rites:** kostrový, muži na pravém boku, ženy na levém/ inhumation, women on left side, men on right
 - rakev, hrobová komora, dřevěné obložení/ coffin, burial chamber, wooden paneling
 - Holešov
- **ŠI, BI, KPI** (pišťalky, ozdoby z kančích klů), **Cu** (šperk tvaru vrbového listu, dýky, náramky, vlasové ozdoby)/ Chipped and polished stone industry, bone and antler industry: whistles, boar tusk items, copper – willow leaf-shaped jewellery, daggers, bracelets, hair pins

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

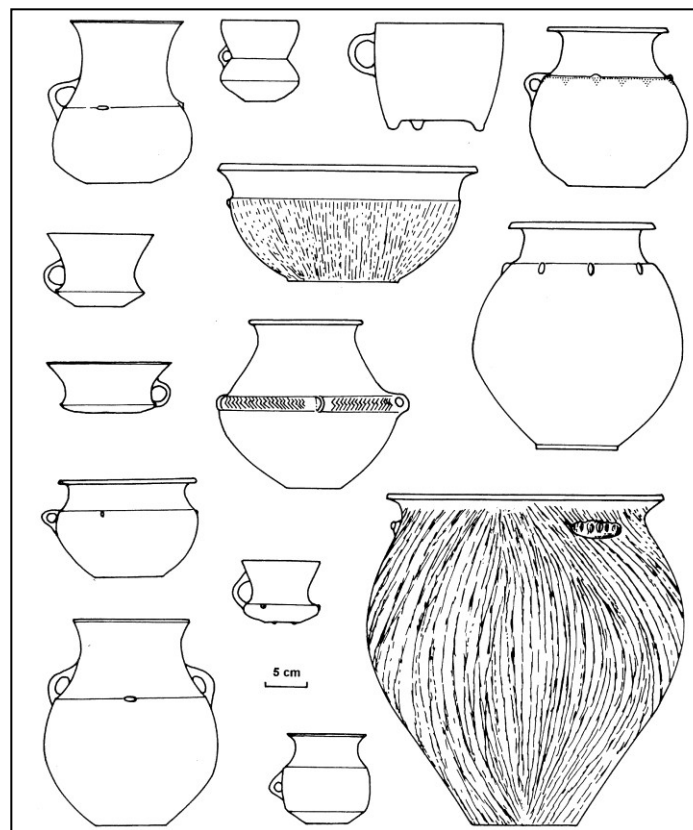

INVESTICE
DO ROZVOJE
VZDĚLÁVÁNÍ

STARŠÍ DB/ EARLY BRONZE AGE

Věteřovsko-maďarovský komplex/ Věteřov – Maďarovce complex

- keramika/ pottery: kovový lesk, rytí, inkrustace/
metallic shine, engraving, incrustation
 - koflíky, soudkovité hrnky (výčnělkovité nožky), zásobnice/ cups, barrel-shaped mugs (protruding legs), containers
- bronzы: jehlice, náramky, prsteny, dýky, kopí, sekery a dláta/ bronzes: pins, bracelets, rings, daggers, lances, axes, chisels
 - sekeromlat křtěnovského typu/ Křtěnov-type battleaxe
 - depoty/ hoards: hřiven, žeber (J-Čechy)/ ring and rib ingots (S Bohemia)
- PR/ burial rites: pithoi; kostry na sídlištích (i hroby, hromadné), vylupování hrobů/ pithoi; skeletons in the settlements (also common graves), robbed graves
 - mohyly (Borotice)/ barrows (Borotice)
 - rozsáhlá pohřebiště (Slovensko)/ large burial sites (Slovensko)
- sídliště/ settlements:
 - rovinná zemědělská/ agricultural flatland sites
 - výšinná - hradiska (příkop, kamenná hradba; výrobní, obchodní a mocenská centra)/ hillforts (moat, ramparts, production, trade and power centres)

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE
DO ROZVOJE
VZDĚLÁVÁNÍ

Chlebový idol / bread-idol

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

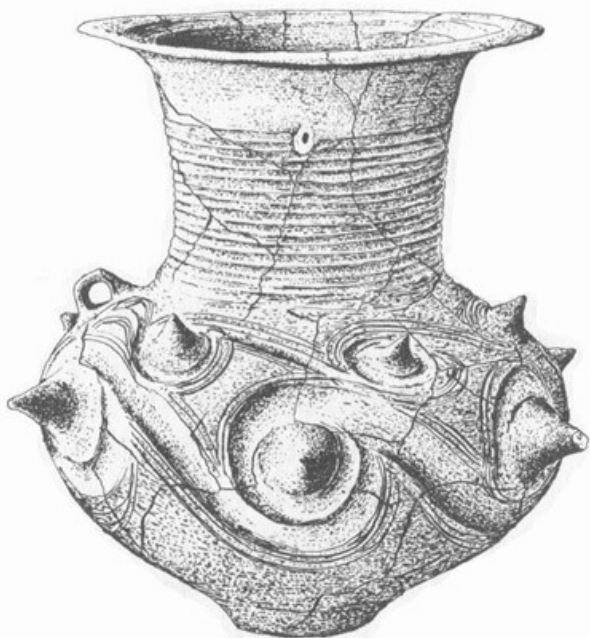

INVESTICE
DO ROZVOJE
VZDĚLÁVÁNÍ

STARŠÍ DB/ EARLY BRONZE AGE

Otomanská kultura/ Otomany Culture

- Nižná Myšľa, Spišský Štvrtok, Gánovce

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE
DO ROZVOJE
VZDĚLÁVÁNÍ

STARŠÍ DB/ EARLY BRONZE AGE

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

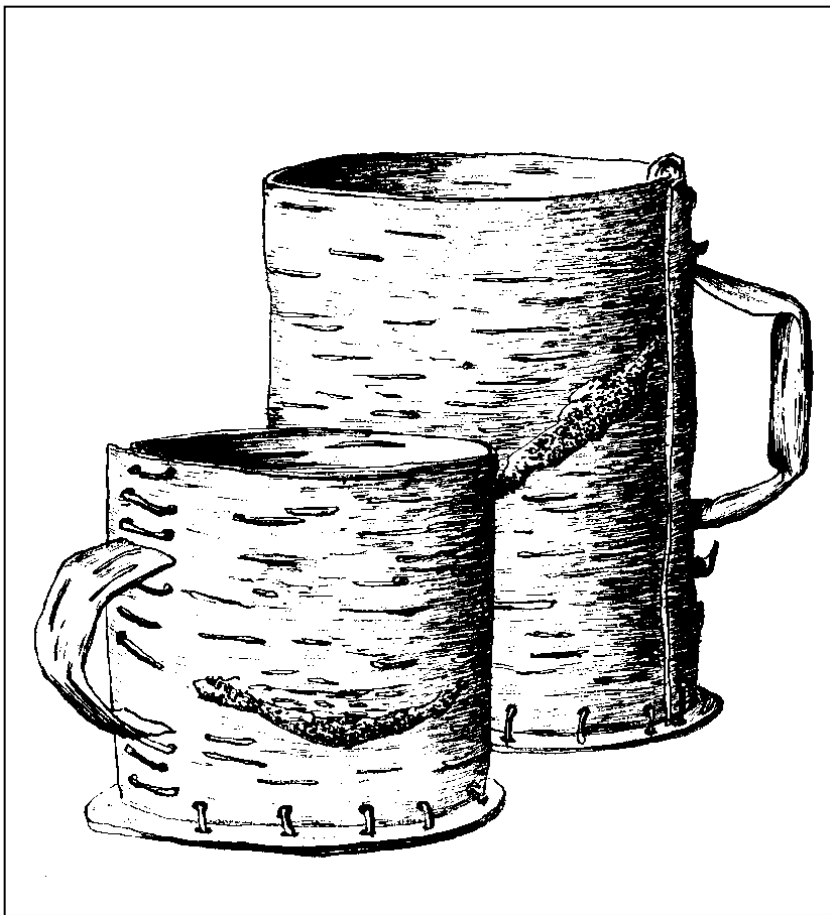
MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE
DO ROZVOJE
VZDĚLÁVÁNÍ

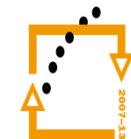
esf
evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

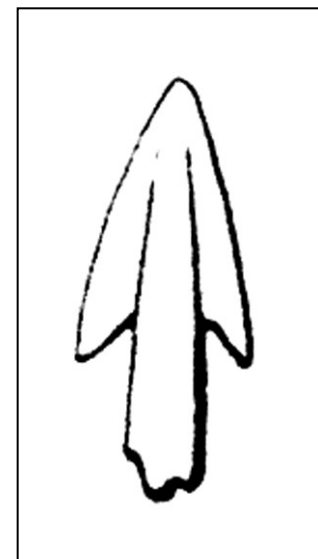
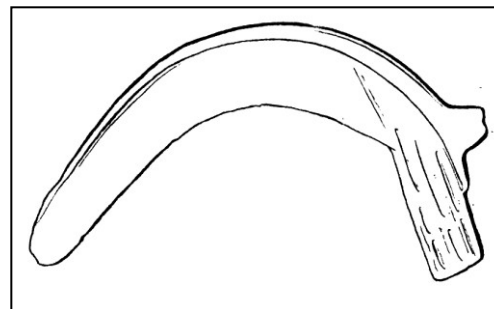

INVESTICE
DO ROZVOJE
VZDĚLÁVÁNÍ

STŘEDNÍ DB/ MIDDLE BRONZE AGE

Středodunajská mohylová/ Middle Danube Tumulus Culture

- **keramika/ pottery:** amfora, mísa, džbán, šálek/ amphora, bowl, jug, cup
 - leštění nebo zdrsnění povrchu/ polished or roughened
 - Žlábkování/ grooves
- **bronzová industrie/ Bronze industry:** výrazné rozšíření bronzu, zbraně (meče), srpy/ distinct bronze, weapons (swords), sickles
 - **depoty/ hoards:** Kozsider
- **PR/ burial rites:** mohyly – zpočátku kostrově, později žárově (nakonec převládne)/ barrows – inhumation, later cremation (prevalent)
- **sídliště/ settlements:**
 - rovinná/ flatland
 - hradiska, jen na počátku – doznívá pozdní DB a na konci – počínající popelnicová pole (příkopy, hradby: kámen, hlína)/ hillforts only in the beginning, then urnfields (moats, ramparts: stone, clay)
 - mazanicová omítka – barevná/ colorful daub
- **kult/ cult:** hradisko/ hillfort Skalka u Velimi

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

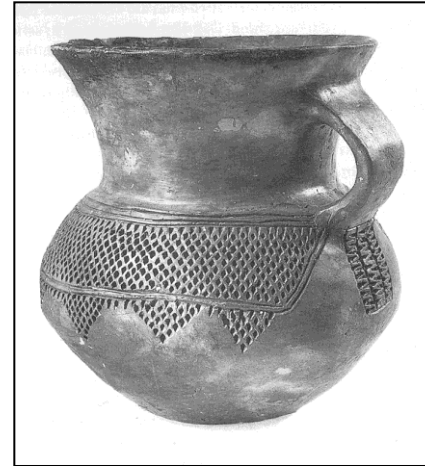

INVESTICE
DO ROZVOJE
VZDĚLÁVÁNÍ

STŘEDNÍ DB/ MIDDLE BRONZE AGE

Českofalcká mohylová kultura/ Czech-Pfalz Tumulus Culture

- **keramika/ pottery:** tzv. česká mísa na nožce a nádoby s vrubořezovou výzdobou/ **Bohemian bowl with legs and chip-carved decoration**
 - keramické depoty/ **pottery hoards**
- **bronzy/ bronze:** běžné tvary (kosákovité jehlice, jehlice s pečetičkovitou hlavicí), **první meče/ common shapes (pins, eylelet pins, seal-headed pins, first swords**
- **sídliště/ settlements:** minimálně zkoumána, nehrazená, v J-Č častěji výšinná/ **only limited knowledge, nonfortified, in Southern Bohemia more hill-top sites**
- **PR/ burial rites:** kostrový (převaha), mohyly s kamennou konstrukcí/ **inhumation, prevalent stone barrows**

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE
DO ROZVOJE
VZDĚLÁVÁNÍ

MLADŠÍ DB/ YOUNG BRONZE AGE

Popelnicová pole/ Urnfields

- 1300/1250 – počátek/ **beginning**
- 1159 p.n.l – třetí výbuch islandské *sopky Hekly* – vysušování střední Evropy – pohyby vojenských skupin – mořské národy/ **third explosion of Hekla (volcano on Iceland) – drying of Central Europe, movements of armies**

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

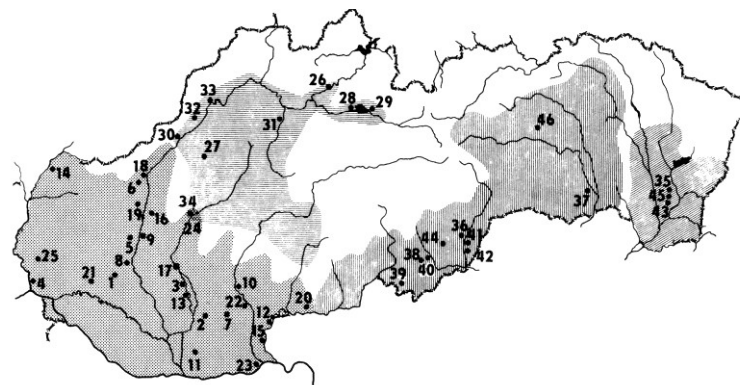
MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE
DO ROZVOJE
VZDĚLÁVÁNÍ

SDPP/ Middle Danube Urnfield culture

- starší fáze/ older (mladší DB/ Young Br. Age) velatická fáze/ Velatice
- mladší fáze/ younger (pozdní DB/ Late Br.A.) podolská fáze/ Podolí

HDPP (JNPP)/ South German Urnfield culture

- knovízská kultura včetně milavečské skupiny/ Knoviz culture included Milavče group (mladší DB/ young Br. A.) - štítarská / Štítary (pozdní DB/ Late Bronze Age)
- Nynická/ Nynice (pozdní DB/ Late Bronze Age)

LKPP/ Lusatian culture

- lužická a slezská fáze/ Lusatian and Silesian periods

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

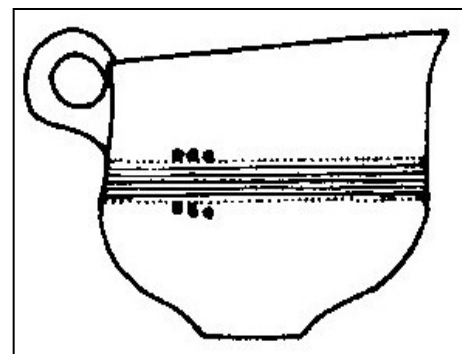
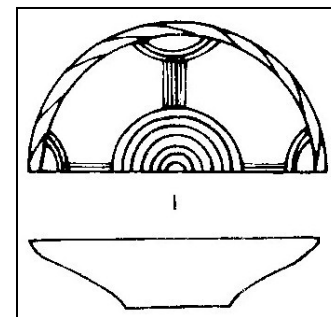

INVESTICE
DO ROZVOJE
VZDĚLÁVÁNÍ

MLADŠÍ DB/ YOUNG BRONZE AGE

Knovízská kultura/ Knovíz Culture

- keramika/ pottery
 - **etážovité amfory**, mísy s hrdlem, okříny/ **two-storeyed amphorae, bowls with necks, trenchers**
 - svislá kanelace, tordování okrajů mís, attinský ornament/ **vertically channelling, spiral rimmed bowls, attin ornament**
 - keramické depoty picích souprav/ **hoards of pottery – drinking sets**
- bronzy/ bronze - štítkové spony kosočtverečné s rytím i s vybíjenou výzdobou, jehlice/ **plate fibulae, diamond-shaped, engraved, pins**
 - kovové nádoby - šálky, amfory, cisty, misky a cedníky/ **metal vessels – cups, amphorae, cistae, bowls and sieves**
 - běžné nástroje a zbraně/ **common weapons and tools**
 - **depoty/ hoards**
 - **Jenišovice**

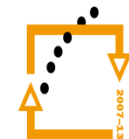
evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE
DO ROZVOJE
VZDĚLÁVÁNÍ

MLADŠÍ DB/ YOUNG BRONZE AGE

○ sídliště/ settlements

- otevřená/ open
- ohrazená nížinná/ flatland enclosed
- hradiska/ hillforts
- výrazný je podíl pohozených nebo částí skeletů s postmortálními zásahy na sídlištích/ significant amount of discarded skeletal parts and post-mortem manipulation

○ pohřebiště/ burial rites

- žárově, v urnách/ cremation, urns
- plochá popelnicová pole - Staňkovice – flat urnfields
- bohaté mohylové hroby/ rich barrows

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE
DO ROZVOJE
VZDĚLÁVÁNÍ

MLADŠÍ DB/ YOUNG BRONZE AGE

Milavečská skupina knovízské kultury/ Milaveč Group
of Knovíz Culture

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE
DO ROZVOJE
VZDĚLÁVÁNÍ

MLADŠÍ DB/ YOUNG BRONZE AGE

Lužická kultura/ Lužice Culture

◦ keramika/ pottery

- plynulá profilace a minimum výzdoby, častěji svislé žlábkování spodní poloviny/ **smooth profiles, little decoration, often vertical grooves in the lower part**
- okřínky, dvojuché amfory (osudí), teriny, mísy, nezdobené šálky/ **trenchers, double-handle amphorae, terins, bowls, not decorated cups**

- bronzy/ bronze - štítkové spony, růžicové spony se závěsky, kovové nádoby, břitvy, nože, dlouhé meče, sekery s tulejí a ouškem, hroty kopí/ **plate fibulae, rosette fibulae with pendants, metal containers, razors, knives, long swords, socketed axes, lance-points**

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

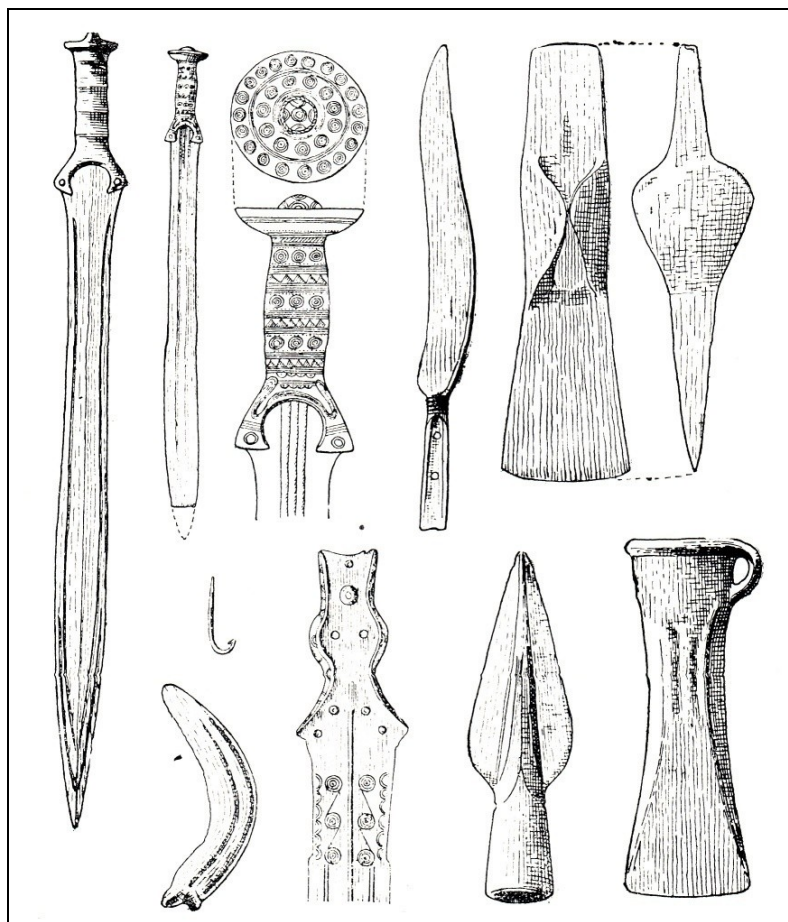
OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE
DO ROZVOJE
VZDĚLÁVÁNÍ

MLADŠÍ DB/ YOUNG BRONZE AGE

- **sídliště/ settlements** - nížinná, na konci ml. DB počínající hradiska/ **lowland, later hillforts**
- **PR/ burial rites:** – žárový, plochá rozsáhlá - urna (častá amfora)/ **cremation large flat – urn (often amphora)**
 - mohyly jen ve starší fázi, později jen na periferii, chudá výbava/ **barrows only in early stage, later on periphery, poor funeral equipment**
 - M: Moravičany, Mostkovice, Kostelec na Hané, Domamyslice,
 - Č: Opatovice nad Labem, Neštětice

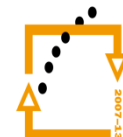
evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE
DO ROZVOJE
VZDĚLÁVÁNÍ

MLADŠÍ DB/ YOUNG BRONZE AGE

Velatická fáze KSP/ Velatice period of MDUC

- **keramika/ pottery:** minimálně zdobené amfory s válcovitým hrdlem, velatické koflíky, mísy s laloky, torcování okrajů a svislá kanelace/ little decoration, cylindrical throat amphora, Velatice buttons, lobe bowls, spiral-rimmed, vertical channeling
- **bronzy/ bronze:** běžné; liptovské meče, nádoby, pancíře v bohatých hrobkách/ common; swords of Liptov-type, containers, armour in rich graves

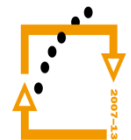
evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE
DO ROZVOJE
VZDĚLÁVÁNÍ

MLADŠÍ DB/ YOUNG BRONZE AGE

- **PR/ burial rites:** plochá popelnicová - Lednice, Oblekovice, bohatá hrobka Velatice/ flat urnfields – Lednice, Oblekovice, rich grave in Velatice
- **sídliště/ settlement:** dvorcová zástavba – Lovčičky/ court build-up area
 - nadzemní kůlové domy/ above-ground stake houses
 - hradiska/ hillforts: Réna u Ivančic
 - kultovní místo/výšinné sídliště/ cultic place, hillfort: Blučina

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

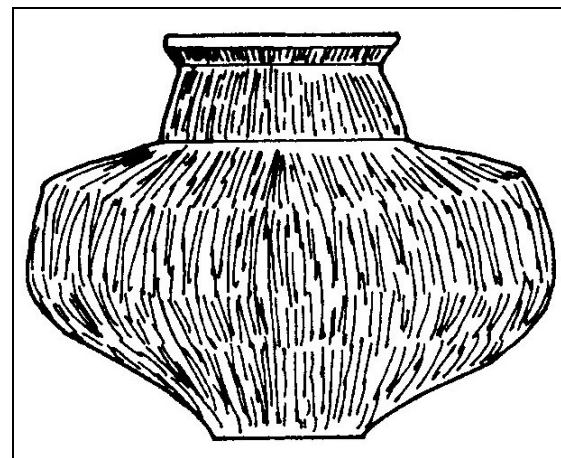
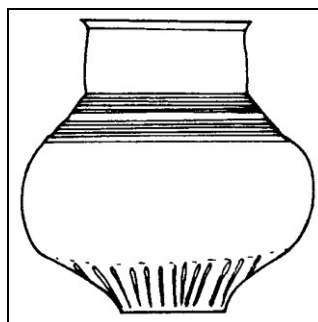
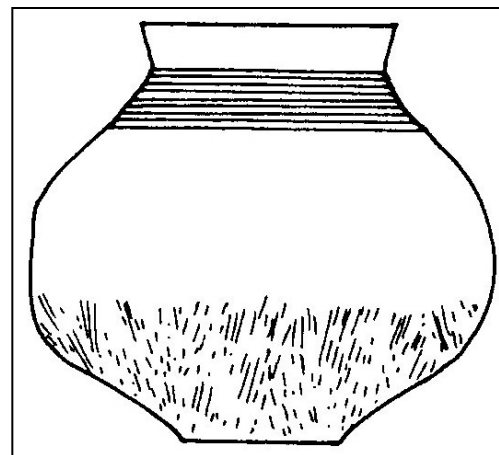

INVESTICE
DO ROZVOJE
VZDĚLÁVÁNÍ

POZDNÍ DB/ LATE BRONZE AGE

Štítarský stupeň/ Štítary Culture

- **keramika/ pottery:** kvadratické široké amfory, husté svislé hřebenování/ **large quadratic amphorae, thick vertical combing**
- **bronzy/ bronze:** málo, v hrobech minimálně/ **very little, minimum in graves**
- **KPI/ bones and antler:** hroty šípů, dláta, postranice udidel/ **arrowheads, chisels, bridles**
- **PR/ burial rites:** žárová pohřebiště/ **cremation**
 - bohaté hroby/ **rich graves** (Hostomice)
 - kostrový dvojhrob u Štítar/ **double-grave**
- **sídliště/ settlements:** nížinná i hradiska/ **lowland and hillforts**

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

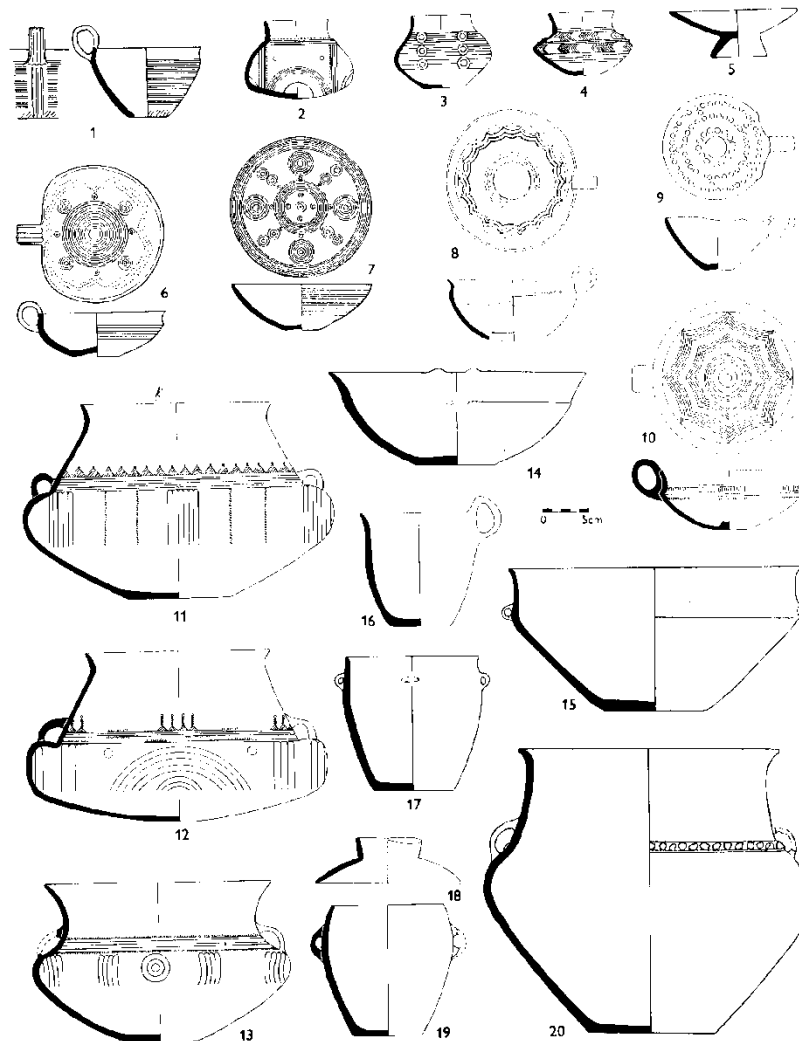

INVESTICE
DO ROZVOJE
VZDĚLÁVÁNÍ

POZDNÍ DB/ LATE BRONZE AGE

Slezská fáze KLPP/ Silesian Culture of KLPP

- **keramika/ pottery:** estetický vrchol – aesthetic peak
 - černá leštěná tenkostěnná picí keramika (šálky s vnitřní výzdobou), široké amfory s trojúhelníky na horizontálních liniích, důlky/ black polished thin-walled pottery (decoration on the inner side, wide amphorae with triangles on horizontal lines, dents)
 - sakrální keramika - zoomorfní, štěrchátka/ cultic pottery – zoomorphic, rattles
- **sídliště/ settlements:** nížinná sídliště i výšinná hradiska (Hostýn, Štramberk „Kotouč“)/ lowland and hillforts
 - převládají zahloubené domy/ sunken houses dominated

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

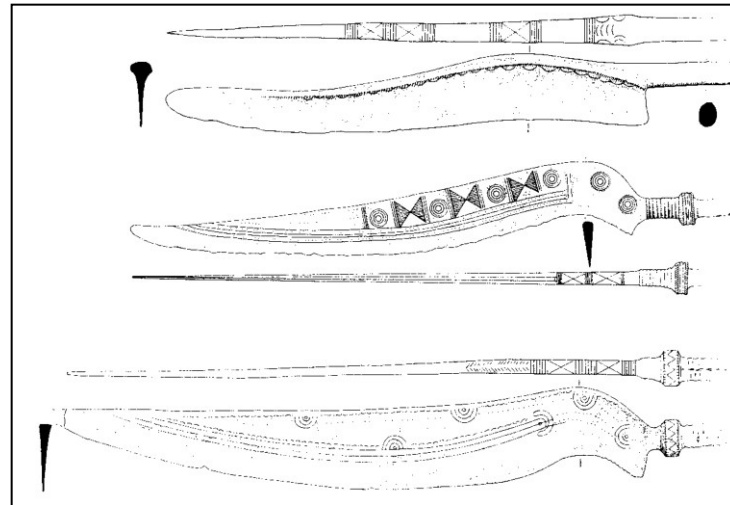

INVESTICE
DO ROZVOJE
VZDĚLÁVÁNÍ

POZDNÍ DB/ LATE BRONZE AGE

Podolská kultura/ Podolí Culture

- **keramika/ pottery:** amfory s cibulovitou profilací a jedním zahroceným uchem, rýhované na hrdle vodorovně a na těle svisle, mísy se zataženým torčovaným okrajem, šálky/ **little amphorae** onion shaped, with handles; horizontal grooves on throat, vertical grooves on the body, spiral-rimmed bowls, cups
- **bronzy/ bronze:** nože/ **knives**
- **PR/ burial rites:** žárově/ **cremation**, Podolí, Brno - Obřany
- **sídliště/ settlements:** výšinné opevněné osady/ **hillforts** - Brno – Obřany (centrum) , Brno-Líšeň, Tabulová hora u Klentnice
 - obydlí: zahloubené/ **sunken houses**

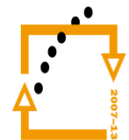
evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE
DO ROZVOJE
VZDĚLÁVÁNÍ

DĚKUJI ZA POZORNOST
THANK YOU FOR YOUR ATTENTION

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

**OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost**

INVESTICE
DO ROZVOJE
VZDĚLÁVÁNÍ